

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit. The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
<https://kksu.co.in/>

Digitization was executed by NMM

<https://www.namami.gov.in/>

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
<https://egangotri.wordpress.com/>

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक
हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र. M-2353 विषय _____

नाव पटसावी प्रीकथा

लेखक / लिपीकार _____

पृष्ठ 23 काळ _____

☒ पूर्ण / ☐ अपूर्ण

श्री गणेशाय नमः ॥ अथ कथा ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ स्मर्या
मित्रो वीरेश यथोक्तं भवता क्वचित् ॥ हे कृष्णा आपण (१)
पुर्वीं जे निवेदन केले तें सावीता वन मजवर कृष्ण
करून सांगा ॥ श्री कृष्णा म्हणतो हे युधिष्ठिर सांगतो
ऐक ॥ पुर्वी राजकन्य जी सावित्री विने ज्या प्रसा
ने केले ॥ तसेंच सियांना उत्तम सौभाग्य देणारे तेच
ज्ञान निवेदन करीतो ॥ मंद देशांत अश्वपती नांवाचा

धर्मवान प्रजेचे हित करणारा सर्व लोकांस प्रिय (२१)

शांत सत्यवचनी आणि इंद्रिय जित अशा प्रका

रचा राजा राज्य करीत असतां त्यास संतती

नसल्या कारणानें त्याने आपल्या स्त्री सहवर्ति

ने हे पत्न केले सावेवेस या पत्न प्रभावाने साक्षा

त ब्रम्ह^{देव} आणि सावित्री प्रसन्न होऊन ॥ हे राजा

तुला एक कन्या होईल आसावर दिला व गुप्त
साही

नव माहिने पूर्ण होनांच देवीच्या प्रसादाने राज

पत्नीस कन्या शास्त्री विचे आम्हणा वा इत ~~सक~~ ^{ज्या}

कर्म नाम कर्म करवीले आणि सावित्री हे नांव

ठेविले जसा चंद्राच्या क ~~ना~~ वाढलात त्याच प्रमा

~~ना~~ ^{जसा} सावित्री ही दिवसें दिनस वाढुं लागली सावि

त्री रुपवर शास्त्री असे पाहून सर्व लोक आश्चर्य
करुं लागले

की प्रत्यक्ष ही देव कन्या च होय नंदार लेच प्रत
कैणि मेच्य दिवशी सावित्रीने प्रसाद करून
घेतला व आपल्या सरण्या समागमे घेऊन
सभेत पिशा जवळ आली व नमस्कार केला व
हां ही कन्या ऊपर शाही असें वाहन राजा
प्रधानास जाली ही कन्या कोणास द्यावी

(५)

उवकर इच्यासाठी योग्य वर कसा मिळेल (५)
भी पुष्कळ विचार करून पहातो परंतु
इच्यासाठी योग्या वर कोणीच दिसत नाही
धर्म राखा ऐकवत असताना मला एकवेळ
असे आठवले की ॥ लग्न न होता बापाच्या
घरीच कन्या रजरवाला इतकी वार तिच्या
हस्राचा दोष बापाकस धडतो व ती कन्या नष्ट
होते

(६) असें बोलूँ न कन्येस कन्येस महुणा लमा तु
वृद्ध अमा त्या सहवैली मान जाऊन आपण
संयोग्या वर वहा वा ~~स~~ नंतर ली साविली (६)
ज्या ठिकाणी राजा ^{रुणा} रहाल होत अशी लपो
वने लीथे आणि असम फिरल फिरल चाल
ली तो राज्य भूष झाले जा असून लोक्याने
आधवा दुमसेन हांवाचा राजा स्त्री पुत्रा

सहवर्तमान बसलेला दिसला वेढा साच्या

(७) सलवान नांवाच्या पुत्राशी आपला विवाह (७)

करवा असा मनाचा निश्चय करून सांस

आपसा माहेरून आणिले आपसा पिसाज

वले नारद बसले आहेले असे पाहुन तिने

नारदास नमस्कार केले मरून झालेले सर्व

वर्तमान कळविले ते ऐकून नारद राज्यास

भ्रूणपले होतुझा जावाई सर्व गुणांनी वरु

पानी उत्तम आहे मात एक वर्षाने ससवान

(७) भरणार आहे हे ऐकून सावित्रीने धूपससां (८)

गितले ॥ कीं राजे वपंडीत ज्ञान एक वेळ भाष

ण करिनात विद्वान एक वेळ सांगतात आणि

कड्या ही एक वेळ दिव्ही जाते वात्यर्य ह्या

(५) तिन्ही गोबुी एकरा च डल्लो ताया सहसा फिरना
होत दिछी युषी असो अथवा अपुा युषी असो (५)
अथवा पंडील असो एकवेल ज्थाळा आपळा
पती भूपून मानळा लोच भर्ती करील दुस
रा करणार नाही हे ऐकुन नारदास पार संतोष
वाटला व आशीर्वाद देऊन अंतरधान पावले

(१०)

मंतर राजान्ने शुभमुहूर्त पाहून वेदवीची करून
सा सत्यवाना शी सावीच लग्न लागीले नंतर
सावित्री नारदाच्या वाक्याची आठवण ठेऊन (१०)
दिवस मोठु लागली तो आतां चवथे विवरी
जन् देवतांच्या पूजनास अरण्यात गेले एका
वडाच्या झाडा खाली ऊं मे आहेत इतक्या
त सत्यावानाच्या मस्तकांत येदना कलत्र सा सा

१२

परंतु लिच्या पर्वी ज्ञाच्या सभावाणे साचे का
होच चालले नाही दुतांनी माधारी जाऊन
जिभास सर्व वर्तमान सांगितले ।। ते इत स्वतः य
म आले अस्मात् सूर्योदयः हावा माप्रमाणे लोभ
पुन किरीट कुंडले धारण केले लोभ वीर व रूत
नसले लोभ असायम धर्म पाहुन स्पष्ट नमस्कार

(११)

व॥ सावित्रीसु भूपात्वा भार्ये माह्वत् पस्तकांत
वेदनाहरेण आहरेण तस्मिन् नृपे तुह्यत् मां जीवसुनापने
मस्तकं छेदुर्गामिजावे असौ वार ले सावित्रीसु नारदा
या वाक्याची आठवण होऊन विचारंत पडली
व कसे करूं काय करूं तेन्ही अशा शरी मंताचा
जप करु जागली तितवथा त यमाचे दुत आले

(११)

१५ पुनन ध्यान इं करीत नाहीत त्यांचे भुजानु बाद गाविव
ऐकल नाहीत अशा पापी लोकास असह्य नवी देवा
रा आहे प्रसन्न यम पुर्वी तुझ्या पतीस नेण्या करीता
माझे दूत आले होते परंतु तुझ्या पती नेवे च्या प्रभा
वाने त्याचा रुपाय चालला नाही व एवढ्याच
करिता मी आलो एवढे बोलून सा ससवानाच्या
सावास पाशांनी बांधुन यम चालला शाळासच्य

७३ नामस्कार करुन मधुर वाणीने हास विचारोले तुं कोण
देव की दैत्य आहेस गंधर्व यक्ष राक्षस यापैकी कोण ३॥
हेस तेह्नां यम भुजातों मी दैत्य नव्हे गंधर्व नव्हे यक्ष नव्हे
राक्षस नव्हे वर यांच्या सर्वांच्या प्राजांची संयमान करु
न यांच्या आजन्म सष्ट हांच्या आय कारणारा पुण्य
वतारन स्वर्ग आणी भूमीत असता मा कबुल ॥ ३ ॥
हो प्रमाणे जे एक सर्वात्मक श्रीविष्णूचे नामस्म
रण

७५

भागो सावित्री ही निधा ली लेहुं यम भुजाका मुक्ती

वृ कशास येतेस येऊ नको भास सावित्री भुजाली

माहा

हे भुजाने लरी काय गरु मा भुजास वेदावाचुन

शिखास गुरु वाचुन दुसरी गतीच नाही लंछुवा

मा

हेट वायका खेरीज करुन कुलीन वायकाने

वन्ध वाचुन अन्य गतीच नाही असे मीच भुजते

असे नाही तर पती प्रीयरवानांचु श्री विरेषासनाली

वाचुन कदाहू मी

अथात॥ प्रियरत्नाना पत्नी वायकं नान वराच या प्रभा

जे वेदाची श्रुती सांगतों भवू विना कुल स्त्रीणां नाथ

७६

आ गति रुच्यते॥ आणखी कुलीन वायकं ना

वर नव आवाचुन कोठोच दुसरी गति सांगतले

ती नाही आतां जेथे ~~मह्य~~ पत्नी नेणार तेथे मी आ

आवाचुन राहायाची नाहीं अस। सावित्रीचानि

अथ पाहुन यम धर्म प्रसन्न होऊन वर माग म्हणाली

७० असा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी
 ॥ ३॥ असा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी
 विवा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी
 असा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी
 असा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी
 असा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी
 असा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी
 असा विर भूमी दत्ता को भाइ र मिरे पुवा राज्य कवी

वरदेऊन माधोरा गेल्या नंतर ॥ सावित्री तुष्टतुष्टमान ७८

अथ भक्तिसौख्य
सः ॥ आपल्या पत्नी जिवंत झाले की माहुन सावीत्रीस

आनंद झाला व पत्नीसह वर्तमान घरी आली सासु

आस सास नमस्कार करून सर्व वर्तमान सांगित

त सांगितले ॥ लगे गेलीच ॥ सास-आस दोघे आ

ले ॥ गेलेले राख्य मिळाले ॥ आणिले ॥ अनुक

मे करून शंभर पुता झाले या प्रमाणे वर आसा ॥

५० श्रीकृष्णसुखावाचकपद्यमस्तु अस्मै हे कृष्णसुखसिद्धि

समाकुरुष्विह श्रीमत्सुखसिद्धिं संपत्तिं प्रदाम्

शोकनाशाय सर्वदुःखनाशन्येयं पुण्यं होतुम्

आत्मावस्थायै सुखायै च कुरुष्वेति भावा विधौ समा

वा एव ॥ अथ शुकनासो हर्याक्षं वदन् पूर्वकं

कुरुष्वेति शुकनासो ब्रूयान्महाबातसिन्धुमोदकं विना

संनिवृत्तं कुरुष्वेति दुःखनाशन्येयं भावना अथ शुकनासो

१९

जेषु सुखमस्ति दृष्टी नृपसुखसिद्धिं यो न विना लीनदीपसप्तजलं

तुम्हारे इसी अंदर का चलावदा विद्यो के र कुल जवाब

५१५ दि ११११

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ १ ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ इति श्रीमद्भगवद्गीता ॥

~~मनेन शादी र कर्म~~

20 : सामुदायिकता, संसारको लक्ष्य लक्ष्य, सन्निविष्टि, सन्निहिता, सन्निहिता, सन्निहिता

२५ सोऽप्यर्चो प्रति स्थापनं करिष्ये ॥ वडासिर्वां वडासि
वशनं पिबन्ने केले टा के प व न ने के वा सुवाने गु
डासि आपुसा पवी सहवर्तमान गंध पुष्प धूप दिप व अ
नेक प्रकारचे नैवद्य इत्यादी के करु न जो डरोप २१
अ २ पुष्पा वारो कथा एकावा सपुष्पा क
वा भुजा का वरतलंकार दिव टा अ प्रमाणे दहि
वा द्यावा दौ न दो वरा के पो हावा करवे प्रति दिवशी

गीतिव्याख्यानं नामरूपकारावे प्रती पदेच्या २२

दिवशी पुष्पकामास भोजनद्यालावे

दिनाद्यावी सुपाच्या जोड्यात सर्व धान्या

कुवे सोने वनस्ता अलंकार लडु वगदि पदार्थ आणि

दक्षिणा इत्यादि ठेऊ न्यास सुताने गुडालुन कामुलास

द्यावा आमरवी इतरही वायेने द्यावी रावी अरुधती

२२ न हात पाहुन साची पुत्री वगरी ॥ अरुधतिन
मस्तक वसि वगरी

3) पुनर्देही मुख्यदेही महाणाद्यै नमो स्तुते ॥ मा भवने अर्धे
देऊन नंतर आपला पत्नी पुत्र स्वजन व आस त्यास
है हवर्मान पारजे करावे ॥ इती श्री भवीव्याहार
पुराणे श्रीकृष्ण युधीष्टीर संवादे

श्रीकृष्णार्जुनसू वट सावित्री कथा समाप्त

२३

अथ वट सावित्री कथा समाप्त

[OrderDescription]
,CREATED=18.01.20 14:01
,TRANSFERRED=2020/01/18 at 14:04:44
,PAGES=24
,TYPE=STD
,NAME=S0002566
,Book Name=M-2353-VATSAVITRI KATHA
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF

FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,